

Хайян тайфунынан аман қалған егде жастағы адамдар арасындағы апатқа төзімділік теориясы

Алмазан Дж. *, Альбугами А., Аламри М., Колет П., Адольфо С., Аллен К., Гравосо Р., & Бойл С.

Доцент, Медицина мектебі, Назарбаев Университеті, 010000, Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан, joseph.almazan@nu.edu.kz *

КІРІСПЕ ЖӘНЕ МАҚСАТТАР

Соңғы онжылдықтарда табиғи апаттардың әсері әлемдік деңгейде тұрақты түрде өсті. Атап айтқанда, егде жастағы халық табиғи апаттардың жиілеуіне осал болып саналады. Бұл зерттеу қарттардың қиындықтардан кейінгі бейімделу заңдылықтары туралы маңызды түсініктер береді.

ЗЕРТТЕУДІҢ МАҚСАТТАРЫ

Бұл зерттеу апатқа төзімділікті егде жастағы адамдар тұрғысынан негізделген теория тәсілін қолдану арқылы сипаттауға және түсіндіруге бағытталған.

ӘДІСТЕР

ЗЕРТТЕУ ДИЗАЙНЫ

Егде жастағы адамдар үшін апаттарға төзімділік теориясын жасау үшін негізделген теория қолданылды.

ЗЕРТТЕУ ПАРАМЕТРЛЕРІ

Зерттеу Филиппиннің шығысындағы үш баспанада жүргізілді.

ҚАТЫСУШЫЛАР

Хайян тайфунынан аман қалған 65-тен 72 жасқа дейінгі 14 қарт адаммен сұхбат жүргізілді.

Іріктеу

Зерттеу аясында ауқымды деректерді (параметрлер мен қатысушылар) анықтау үшін мақсатты іріктеу қолданылды.

НӘТИЖЕЛЕР

12 кіші санаттан тұратын үш теориялық санаттар тұжырымдалды.

Санаттар мен ішкі санаттар тізімі

Ішкі санаттар	Санаттар
Алдыңғы мінез-құлық тәжірибесі	Тайфунның күшін қабылдау
Өзінен өзі белгілі жағдай	
Үйде болуды таңдау	
Мәдени норма	
Жаңалықтар хабары	
Травматикалық тәжірибе	
Түзетуді тану	
Тайфундарға дайындық	Өзін-өзі реттеу мінез-құлығы
Риясыз бөлісу	
Байланыста болу және отбасынан қолдау көру	
Физикалық қажеттіліктерге қол жеткізу еркіндігіне ие болу	
Институционалдық әлеует	
Балама өмір салтына қатысу	
Қиын кезеңдерде сенімді сақтау	
Көмектесуді таңдау	Оң көзқарас
Жағдайды қабылдау	
Аман қалудың жолын табу	

ҚОРЫТЫНДЫЛАР ЖӘНЕ ҚҰНДЫЛЫҚТАР

Бұл зерттеу Хайян тайфунынан бұрын, апат кезінде және одан кейін аман қалған қарт адамдардың тәжірибесін көрсетеді. Сондай-ақ, олар кездестірген мәселелер мен олар жеңген қиындықтар зерттелді. Негізгі контекстік факторлар (мысалы, апатты қабылдау, өзін-өзі реттейтін мінез-құлық және оң көзқарас) апаттан қалпына келу процесінде маңызды рөл атқарды. Зерттеу апаттарға қарсы әрекет ету және апаттардан кейін қалпына келтіру процесінің нақты көрінісін ұсынады. Зерттеу апаттан аман қалғандарға тез және тиімді көмектесе алады.

Байланыс

Доцент, Медицина мектебі, Назарбаев Университет, Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан, +7 (776) 827-4036.

joseph.almazan@nu.edu.kz